

19 Νοεμβρίου, 1993

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσείων

v.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΡ. ΣΠΑΝΙΑ,

Εφεσίβλητου.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5760).

-
- Απονομή της δικαιοσύνης σε εύλογο χρόνο — Διασφαλίστηκε από τις πρόνοιες του Συντάγματος, Άρθρο 30.2 που αντιστοιχεί προς το Άρθρο 6(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης διά την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών — Εφαρμοστέα κριτήρια για να κριθεί το εύλογο του χρόνου στην 5
- Παρουσία και κατάθεση μαρτύρων στο Δικαστήριο — Ο μηχανισμός με βάση τον οποίο επιτυγχάνεται η παρουσία μαρτύρων ενώπιον του Δικαστηρίου προβλέπεται στον περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο Κεφ. 155 Άρθρα 49 και 50 — Τα Δικαστήρια έχουν καθήκον να εφαρμόζουν τον νόμο και να χρησιμοποιούν τον μηχανισμό που προβλέπεται σ' αυτόν για την απονομή της δικαιοσύνης. 10
- Αναβολή ακροάσεων υποθέσεων από το Δικαστήριο — Η εξουσία γι' αυτό τον σκοπό ασκείται με βάση το άρθρο 48(1) του Κεφ. 155 με μοναδικό γνώμονα το συμφέρον της απονομής της δικαιοσύνης. 15
- Απόρριψη ποινικών υποθέσεων — Δικαιολογείται όταν απουσιάζει ο κατηγορός — Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος Κεφ. 155 άρθρο 89(2).
- Ο κατηγορούμενος αντιμετώπιζε κατηγορία για παράνομο τραυματισμό κατά παράβαση του Άρθρου 234(α) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154. Παρουσιάστηκε στο Δικαστήριο στις 10 Ιανουαρίου, 1992 και δεν παραδέχθηκε ενοχή. Η ακρόαση της υπόθεσης ωρίστηκε στις 17 Απριλίου, 1992 και αναβλήθηκε δύο φορές λόγω δικής του υπαιτιότητας. 20
- Στη συνέχεια δόθηκαν από άλλο Δικαστή δύο άλλες αναβολές λόγω άλλων ακροάσεων και η υπόθεση ωρίστηκε στις 12 Ιανουαρίου 1993. Η Κατηγορούσα Αρχή ζήτησε αναβολή λόγω απουσίας των μαρτύρων κατηγορίας και η υπόθεση αναβλήθηκε για τις 24 Μαρτίου, 1993. Ο παραπονούμενος και ακόμα ένας μάρτυρας κα- 25

τιγορίας απουσίαζαν από το Δικαστήριο παρόλο που τους είχε επιδοθεί μαρτυρική κλήση και γι' αυτό ζητήθηκε η έκδοση ενταλμάτων συλλήψεως από την Κατηγορούσα Αρχή.

5 Το Δικαστήριο απέρριψε την υπόθεση και αθώωσε τον κατηγορούμενο αναφέροντας ότι η υπόθεση αναβλήθηκε επανειλημμένα χωρίς όμως να αναφερθεί στους λόγους των αναβολών. Σαν λόγο για απόρριψη έδωσε την χωρίς εξήγηση και δικαιολογία απουσία του παραπονομένου - μάρτυρα από το Δικαστήριο.

10 Το Ανώτατο Δικαστήριο επέτρεψε την έφεση του Γενικού Εισαγγελέα και διέταξε επανεκδίκαση της υπόθεσης, αφού τόνισε ότι:

15 1. Η δικαιοσύνη και ειδικότερα, η ποινική δικαιοσύνη πρέπει να απονέμεται σε εύλογο χρόνο όπως διακηρύχθηκε στο Άρθρο 30.2 του Συντάγματος.

2. Η συμπεριφορά του κατηγορουμένου είναι ένα από τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για να κριθεί το εύλογο του χρόνου στην κάθε περίπτωση.

20 3. Ο μηχανισμός για την παρουσία και κατάθεση των μαρτύρων στο Δικαστήριο καθορίζεται στον Περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο, Κεφ. 155. Η έκδοση ενταλμάτων συλλήψεως εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου η οποία δεν ασκήθηκε καθόλου στην παρούσα περίπτωση, ούτε και δόθηκαν λόγοι για αυτή την παράλειψη.

25 4. Το πρωτόδικο Δικαστήριο ενήργησε με πλάνη, ότι ο μάρτυρας - παραπονούμενος ήταν ο κατηγορος και προέβη στην αθώωση του κατηγορουμένου με βάση το Άρθρο 89(2) του Κεφ. 155. Κατήγορος στην παρούσα υπόθεση ήταν η Αστυνομία και όχι ο μάρτυρας.

30 5. Η αιτιολογία της απόφασης είναι αντίθετη με το νόμο. Ο πρωτόδικος Δικαστής αναφέρει τις προηγούμενες αναβολές για τις οποίες η Κατηγορούσα Αρχή και οι μάρτυρες κατηγορίας δεν είχαν καμμία υπαιτιότητα όπως φαίνεται από τα γεγονότα της υπόθεσης.

35 *Η έφεση επιτρέπεται. Διατάσσεται επανεκδίκαση της υπόθεσης από άλλο Δικαστή το συντομότερο δυνατόν.*

Έφεση εναντίον αθωωτικής απόφασης.

40 Έφεση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού στην Υπόθεση Αρ. 2448/91 με την οποία ο κατηγο-

ρούμενος αθωώθηκε στην κατηγορία παράνομου τραυματισμού κατά παράβαση του άρθρου 234 (α) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.

Μ. Μαλαχτού - Παμπαλλή (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον εφεσεύοντα.

5

Η. Δημοσθένους, για τον εφεσίβλητο.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ. ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Η έφεση αυτή στρέφεται εναντίον απόφασης Δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, με την οποία απορρίφθηκε η Ποινική Υπόθεση Αρ. 24448/91 και αθωώθηκε και απαλλάχθηκε ο εφεσίβλητος, ("κατηγορούμενος").

10

Ο κατηγορούμενος διώχθηκε ποινικά για παράνομο τραυματισμό του Θεοφάνη Χριστοδούλου Περικλέους, κατά παράβαση του Άρθρου 234(α) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.

15

Στις 10 Ιανουαρίου, 1992, παρουσιάστηκε ενώπιον του Δικαστηρίου και δεν παραδέχθηκε ενοχή. Το Δικαστήριο ανέβαλε την υπόθεση για ακρόαση στις 17 Απριλίου, 1992. Εκείνη την ημέρα ο δικηγόρος του κατηγορουμένου ζήτησε αναβολή της ακρόασης για λόγους άσχετους με την υπόθεση αυτή. Το πρωτόδικο Δικαστήριο ανέβαλε την ακρόαση στις 3 Ιουλίου, 1992. Στις 3 Ιουλίου, 1992, ο δικηγόρος του ζήτησε πάλιν αναβολή, γιατί θα παρουσιαζόταν ενώπιον άλλου Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο ανέβαλε την ακρόαση της υπόθεσης στις 7 Σεπτεμβρίου, 1992, για το λόγο που υπέβαλε ο δικηγόρος και γιατί συνεχιζόταν η ακρόαση άλλης ποινικής υπόθεσης.

20

25

Στις 7 Σεπτεμβρίου, 1992, άλλος Δικαστής ανέβαλε την ακρόαση της υπόθεσης στις 29 Οκτωβρίου, 1992, λόγω ακρόασης άλλης υπόθεσης. Στις 29 Οκτωβρίου, 1992, ο ίδιος Δικαστής ανέβαλε την υπόθεση στις 12 Ιανουαρίου, 1993, λόγω άλλης ακρόασης.

30

Στις 12 Ιανουαρίου, 1993, η Κατηγορούσα Αρχή ζήτησε αναβολή γιατί οι μάρτυρες της κατηγορίας δεν ήταν παρόντες. Η ακρόαση αναβλήθηκε στις 24 Μαρτίου, 1993, με διαταγή οι μάρτυρες να επανακλητευθούν.

- 5 Στις 24 Μαρτίου, 1993, δύο μάρτυρες κατηγορίας, μεταξύ των οποίων και ο παραπονούμενος, δεν παρουσιάστηκαν, παρόλο ότι τους επιδόθηκε κλήση μάρτυρα. Ο αστυνομικός που εμφανίστηκε για την Κατηγορούσα Αρχή ζήτησε από το Δικαστήριο την έκδοση ενταλμάτων 10 συλλήψεως των δύο απόντων μαρτύρων.

Ο δικηγόρος του κατηγορουμένου έφερε ένσταση στην αναβολή, προβάλλοντας ότι δεν είναι πρόπον να εκδίδεται ένταλμα συλλήψεως εναντίον παραπονουμένου.

- 15 Το Δικαστήριο, με σύντομη απόφασή του, απέρριψε την υπόθεση και αθώωσε τον κατηγορούμενο. Είπε ότι η υπόθεση αναβλήθηκε επανειλημμένα, χωρίς όμως να αναφερθεί στους λόγους των αναβολών. Ο λόγος της απόρριψης είναι η μη εμφάνιση του παραπονουμένου μάρτυρα χωρίς να δώσει "εξήγηση και δικαιολογία" της απουσίας 20 του από το Δικαστήριο. Καμιά αναφορά δεν έκαμε στην αίτηση της Κατηγορούσας Αρχής για έκδοση ενταλμάτων συλλήψεως και αναβολή της ακρόασης.

Η δικηγόρος του εφεσείοντα εισηγήθηκε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο:-

- 25 (α) Ενήργησε με πλάνη περί το νόμο και τα πράγματα.
- (β) Παρέλειψε να ασκήσει την εξουσία του με βάση το Άρθρο 50 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, για την έκδοση ενταλμάτων συλλήψεως των απόντων μαρτύρων.
- 30 (γ) Παρέλειψε να ασκήσει την εξουσία του με βάση το Άρθρο 48 για αναβολή της ακρόασης.

- (δ) Παρέλειψε να λάβει υπόψη του ότι οι λόγοι των

προηγουμένων αναβολών δεν οφείλονταν στην απουσία των μαρτύρων κατηγορίας ή στην Κατηγορούσα Αρχή και

(ε) Δεν αιτιολόγησε την απόφασή του.

Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου υπέβαλε ότι, επειδή ο ένας από τους απόντες μάρτυρες ήταν ο παραπονούμενος, έχει εφαρμογή το Άρθρο 89 της Ποινικής Δικονομίας. 5

Η δικαιοσύνη και, ειδικότερα, η ποινική δικαιοσύνη πρέπει να απονέμεται σε εύλογο χρόνο. Η αρχή αυτή ήταν και είναι καλά εμπεδωμένη στην έννομη τάξη της Κύπρου. Διακηρύχθηκε και διασφαλίστηκε από τις πρόνοιες του Συντάγματος - (βλ. Άρθρο 30.2 του Συντάγματος, που αντιστοιχεί με το Άρθρο 6(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης διά την Προάσπιν των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών). 10 15

Η συμπεριφορά του κατηγορουμένου είναι ένα από τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για να κριθεί το εύλογο του χρόνου στην κάθε περίπτωση. 20

Η απόδειξη των υποθέσεων γίνεται με την παρουσίαση μαρτυρίας, γιατί ο κάθε κατηγορούμενος θεωρείται αθώος μέχρις ότου αποδειχθεί η ενοχή του πέραν κάθε λογικής αμφιβολίας.

Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155, προβλέπει μηχανισμό για την παρουσία και την κατάθεση των μαρτύρων στο Δικαστήριο. 25

Το Άρθρο 49 προνοεί για την έκδοση και επίδοση κλήσεων στους μάρτυρες. Η κλήση διατάσσει το μάρτυρα να παρουσιαστεί ενώπιον του Δικαστηρίου σε χρόνο και τόπο που αναφέρεται σ' αυτή, για να δώσει μαρτυρία αναφορικά με την υπόθεση. 30

Το Άρθρο 50 προνοεί ότι μπορεί να εκδοθεί ένταλμα συλλήψεως του μάρτυρα ο οποίος δεν υπακούει στην

κλήση, χωρίς νόμιμη δικαιολογία, για να τον υποχρεώσει να παρουσιαστεί στο Δικαστήριο. Το Δικαστήριο έχει διακριτική ευχέρεια να εκδώσει το σχετικό ένταλμα συλλήψεως.

- 5 Στην παρούσα περίπτωση, το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν άσκησε καθόλου τη διακριτική του ευχέρεια, ούτε έδωσε λόγους για την παράλειψή του αυτή.

10 Το Άρθρο 89(2) προνοεί ότι, αν κατά την ακρόαση της υπόθεσης ο κατηγορούμενος παρουσιαστεί και ο κατήγορος παραλείψει να παρουσιαστεί, το Δικαστήριο αθώνει τον κατηγορούμενο, εκτός εάν, για κάποιο λόγο που θεωρεί πρόσφορο, αναβάλει την ακρόαση της υπόθεσης σε άλλη ημέρα.

15 Το Άρθρο 48(1) δίδει εξουσία στο Δικαστήριο να αναβάλλει την ακρόαση της υπόθεσης. Η εξουσία αυτή ασκείται με μοναδικό γνώμονα το συμφέρον της απονομής της δικαιοσύνης.

20 Το πρωτόδικο Δικαστήριο ενήργησε με πρόδηλη πλάνη νόμου ότι ο μάρτυρας - παραπονούμενος ήταν ο κατήγορος. Κατήγορος στην παρούσα περίπτωση ήταν η Αστυνομία και όχι ο μάρτυρας.

25 Η απόφαση του Δικαστηρίου στερείται νόμιμης αιτιολογίας. Είναι αντίθετη με το νόμο. Είναι αντινομική. Αναφέρει ο πρωτόδικος Δικαστής τις προηγούμενες αναβολές, για τις οποίες όμως υπαίτιος δεν ήταν ούτε η Κατηγορούσα Αρχή, ούτε οι μάρτυρες κατηγορίας, όπως φανερώνεται από τα γεγονότα που έχουν προεκτεθεί.

30 Ανακεφαλαιώνοντας, το πρωτόδικο Δικαστήριο ενήργησε με πλάνη, αναφορικά με τη θέση του μάρτυρα - παραπονούμενου και τον όρο "κατήγορος" στο Άρθρο 89. Παρέλειψε να ασκήσει τη διακριτική του εξουσία για έκδοση ενταλμάτων συλλήψεως των απόντων μαρτύρων, στους οποίους επιδόθηκε κλήση μάρτυρα, και να αναβάλει την
35 ακρόαση. Η αιτιολογία της απόφασής του είναι αντίθετη

με το νόμο.

Τα Δικαστήρια έχουν καθήκο να εφαρμόζουν το νόμο και να χρησιμοποιούν το μηχανισμό τον οποίο ο νομοθέτης πρόβλεψε για την απονομή της ποινικής δικαιοσύνης. Η απουσία μάρτυρα κατηγορίας δε δικαιολογεί την απόρριψη της ποινικής υπόθεσης, ειδικά κάτω από τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης.

5

Για τους πιο πάνω λόγους, η έφεση επιτρέπεται. Η πρωτόδικη απόφαση ακυρώνεται.

Διατάσσουμε την εκδίκαση της υπόθεσης από άλλο Δικαστή, το συντομότερο δυνατό.

10

Έφεση επιτρέπεται. Διαταγή για επανεκδίκαση.